

Erfgoedadvies

Onderwerp

Akker bij Nederwetten

De akker ten noorden van de kern Nederwetten is onderwerp van discussie bij de opmaak van de structuurvisie van de kern Nederwetten. In deze ontwerp-structuurvisie wordt de wens voor eventuele verstedelijking van het akkercomplex onder de loep genomen. Gevraagd is om na te gaan of het überhaupt kan dat zomaar een stuk buitengebied in een structuurvisie voor verstedelijking kan ondergebracht worden. In deze notitie gaan we een sectoraal advies vanuit het beleidsveld cultuurhistorie.

Aan

Hans Roozen

Kopie aan

-

Datum

25 09 2014

Contactpersoon

Philip Peeters

Telefoon

(073) 680 80 19

Aanduiding CHW-kaart

De akker ten noorden van Nederwetten maakt onderdeel uit van het cultuurhistorisch vlak GW40 : “Broekgebied tussen Breugel en Nuenen” volgens de CHW-kaart 2013. Een algemeen kenmerk van dit vlak is o.a.: “De samenhang van de oude akkercomplexen met de percelering en de landschapselementen in het beekdal” en meer specifiek : “De kleine akkercomplexen met bolle ligging en het esdek”. Deze laatste heeft inderdaad betrekking op de akker bij Nederwetten. In het beschrijvend deel van dit vlak wordt dit nog eens herhaald : Het gebied bestaat uit laaggelegen broekgebieden met graslanden en loofbossen, **geflankeerd door hogere gronden met kleine oude akkercomplexen**”.

Kaartmateriaal

Op de uitsnede van de CHW-kaart is het akkercomplex duidelijk te zien. Ook het raadplegen van ander kaartmateriaal toont aan dat de akker bij Nederwetten een erg gaaf en intact complex betreft dat weinig of niet veranderd is in de tijd.

Op de kadasterkaart uit begin van de 19^e eeuw is ook de Bloemenhoeve vlakbij akker aanwezig (kaart volgende bladzijde).

De topografische kaart uit 1910 (vorige bladzijde) geeft eveneens een gaaf akkercomplex en de daarbij liggen hoeve weer. Door de luchtfoto wordt de gave en intact vorm van het akkercomplex vandaag bevestigd. Ook het 'bolle' karakter van het akkercomplex, wat het dikke esdek verraad, is nog aanwezig. Een uitsnede van de algemene hoogte kaart van Nederland van het gebied bij Nederwetten bevestigt de bolle structuur. Waar de akker aan de randen tussen de 13 en 14 meter schommelt, is het op het hoogste punt bijna 16 m. Dit is een hoogteverschil van bijna 3 m. Zo'n esdek is een garantie voor archeologische waarden in de bodem.

De opname op de CHW-kaart van dit akkercomplex in het vlak Broekgebied tussen Breugel en Nuenen is dan ook meer dan terecht.

Verordening ruimte

De cultuurhistorische vlakken zoals deze op de CHW-kaart van de provincie Noord-Brabant staat maken onderdeel uit van de Verordening Ruimte artikel 22. Dit artikel stelt dat de **bescherming** van de cultuurhistorische vlakken op een adequate manier moet geregeld zijn.

Dit betekent :

- a. is mede gericht tot behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de cultuurhistorische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden;
- b. stelt regels ter bescherming van de cultuurhistorische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden.

Op basis hiervan is de bebouwing van dit akkercomplex dan ook strijdig met het provinciaal beleid. Bebouwing van een akkercomplex is dan ook niet gericht op behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van de aanwezig waarden.

Los hiervan merken wij tevens op de bebouwing van het buitengebied volgens de Verordening Ruimte ook niet is toegestaan. Het gebied is niet aangeduid als zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling.

In Valkenswaard is een procedure gevolgd voor de bescherming van cultuurhistorische waarde tot en met de Raad van State. In het bestemmingsplan Valkenswaard 'Dommelkwartier' was bouwen voorgesteld in (in tegenstelling tot de situatie in Nuenen) zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling. Maar door de aanwezigheid van een oude akker is dit door de raad van state vernietigd omdat er onvoldoende rekening was gehouden met de cultuurhistorische waarde.

Conclusie

Wij constateren dat de akker bij Nederwetten aangeduid is op de CHW-kaart van de provincie Noord-Brabant en dus van provinciaal belang is. Aan de hand van diverse kaarten is de gaafheid, karakteristiek en het micro reliëf aan te geven. De opname op de CHW-kaart van dit akkercomplex in het vlak Broekgebied tussen Breugel en Nuenen is dan ook meer dan terecht. Opname van dit akkercomplex in de structuurvisie als toekomstig gebied voor bebouwing is niet gewenst en strijdig met het provinciaal belang.

Indien het wenselijk is om een diepgaandere studie te maken over dit akkercomplex dan adviseren wij om hiervoor een gespecialiseerd studie bureau aan te spreken zoals bv het SRE.